

Ferran Utzet presenta per primer cop una tragèdia èpica d'Ivan Viripàiev, 'Unes abraçades insuportablement llargues', que s'estrena a la Biblioteca de Catalunya

Abraçar ànimes

J. Bordes
BARCELONA

Mai a Catalunya, fins ara. Ivan Viripàiev és un dramaturg controvertit nascut a Rússia (en va escapar fa anys) i que s'ha nacionalitzat polonès. No en vol saber res, de la Rússia de Putin. Ara, la invasió a Ucraïna l'ha carregat de raons. Tant és així que s'ha compromès a dedicar tots els drets d'autor que ha de cobrar de les produccions en teatres russos públics (10% del taquillatge) a donar suport assistencial a les víctimes ucraïneses. Una justícia poètica similar és la que respira *Unes abraçades insuportablement llargues*, que s'estrenarà, demà, a la Biblioteca de Catalunya. I farà temporada fins al 29 de maig, per ara. El director, Ferran Utzet, torna a comptar amb el suport de La Perla 29 per fer una peça de risc per la forma en què presenta aquesta faula de personatges contemporanis i que apel·la a un "teatre d'ànima", que respiren com les tragèdies èpiques contemporànies de Wadji Mouawad, tan integrat en la sorra de la Biblioteca de Catalunya.

Utzet considera que és molt saludable escoltar altres veus dramàtiques. Sobretot, ara que satisfà tant la presència d'autoria catalana arreu d'Europa

L'actor Martí Salvat Morín en un instant del muntatge ■ BITO CELS

(com ara, la temporada de *28 i mig* a la Colline, o les aclamacions de *Sonoma* a

Viripàiev, que denuncia Putin, donarà als ucraïnesos el que recapti de funcions a Rússia

Avinçó i *Alcarràs* a Berlín). Catalunya té molta tradició amb els dramaturgs anglosaxons, però desconeix molt els de la cultura eslava. Ivan Viripàiev és un autor ja representat amb certa normalitat a Europa. A Madrid, es va fer una producció seva fa uns tres anys al desaparegut Teatro Kamikaze. Utzet va conèixer el text en unes sessions de lectures dramatitzades, el 2016, a Nancy. Aquella forma el va atrapar i va

plantejar fer-ne una peça. Ha trigat sis anys a poder-lo dur a escena. Va provar de persuadir, sense sort, algun teatre públic. I ha trobat l'escalf de la Biblioteca de Catalunya per fer aquest bateig de dramaturg. La Perla té previst convidar-lo a mitjans maig perquè pugui conèixer en persona l'equip artístic.

El director troba ressonàncies a Txèkhov i Dostoiévski (arran de l'adaptació de Pau Carrió de *Crim i càstig*) i també en una pro-

sa poètica similar a la de Mouawad. No és casual que el teatre que dirigeix aquest dramaturg ja hagi programat una producció d'*Unes abraçades...* De fet, La Perla 29 ja hi va fer una aposta notable programant *Incendis* a Barcelona, sobretot tenint en compte que la relació del dramaturg amb Barcelona havia començat amb molt mal peu al Grec.

Unes abraçades insuportablement llargues té una complexitat escènica

però és molt accessible, comenta Utzet. És un teatre polític? En tot cas, ho és perquè posa en qüestió els sistemes de poder i perquè, des de la màxima puresa, procura aproximar-se a la felicitat dels personatges. Utzet apunta que li interessa traspasar la raó dels muntatges a la forma, que el tema se superi per la interpretació i, en comptes de ser un teatre d'aire pedagògic, regiri les emocions dins de cada persona, formuli noves preguntes

El director partia d'una intuïció per muntar aquesta obra, en què, en comptes de representar-se, són els mateixos personatges que narren en tercera persona les seves accions. Aquella idea s'ha anat bastint amb l'ajuda d'un repartiment que també ve d'universos teatrals diferents i que ha acabat molt equilibrat en la posada en escena, comenta satisfet el director, pocs dies abans de l'estrena. De fet, en el repartiment no hi ha cap dels intèrprets clàssics que habitualment circulen per les produccions de La Perla 29. Això li dona un valor afegit, perquè ha rejuenit el repartiment (tots tenen menys de 40 anys); el formen el músic Jordi Busquets Rovira i els intèrprets Paula Malia, Alba Pujol, Martí Salvat Morín i Joan Solé Martí. ■

Críticateatre

Jordi Bordes

Un musical amb l'aura d'Edward Hopper

Hi ha d'haver vida fora d'aquí

Direcció: Xavier Casan
Intèrprets: Ariadna Cabiró, Núria Cuyàs, Cinta Moreno
El Maldà, 10 d'abril, fins divendres.

Edward Hopper atrapa dones en no-llocs, habitacions d'hotel amb grans finestres. Hi ha d'haver vida fora d'aquí po-

dria ser la veu que definís el pensament d'aquelles ombres misterioses.

Aquest intrigant títol serveix per fer un enfilall de *hits* de Broadway. La proximitat del Maldà facilita donar-hi el to de cabaret, dirigir-se personalment als espectadors de la sala, un per un. Buscar-hi aquesta connexió divertida flirtejant

amb la vulnerabilitat del públic, que està expectant i, sovint, no és capaç de reaccionar sense angúnia. En aquesta ocasió, les peces s'han traduït al català. Núria Cuyàs i Cinta Moreno, sobretot, destapen el seu costat més canalla, més provocador, per seduir i convertir-se en les reines de la festa, elegantment en-

fundades en faldilles tan ajustades que els dificulten caminar de manera natural. Emergeixen en l'espai com si la festa s'hagués acabat fa unes hores i, ara, es puja a l'habitació, després de fer una primera netejada del menjador i la cuina.

El format d'enllaçar *hits* té el repte d'encertar-la amb el ritme. També de

mantenir un cert equilibri en què fins i tot la pianista Ariadna Cabiró tingui el seu moment. La complicitat entre totes tres ha de ser absoluta perquè el públic elimini els prejudicis. Per donar-hi un cert distanciament dramàtic, els vapors doten de tridimensionalitat aquest honest espectacle de butxa-

ca. És, sens dubte, una petita joia per als amants dels musicals.

Casan ja ha presentat altres recitals al Maldà sense una trama argumental aparent, com *Close to Liza* (seguint Liza Minnelli) i amb el *blues* a *Strange fruit*, protagonitzades per Virgínia Martínez, en aquestes dues ocasions.